

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO – 4112-001-02/2014
S/14/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednolicony

zgodnie z uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej
w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 10 lutego 2015 r. (znak: KPK/KPO.443.011.2015)

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 61, F +48 22 444 56 82
kno@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/14/003 - Działalność i wykorzystanie środków publicznych przez Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego, Mazowiecki Teatr Muzyczny im. Jana Kiepury oraz sprawowanie nadzoru nad instytucjami kultury przez Samorząd Województwa Mazowieckiego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontroler	Sylwia Pomorska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89191 z dnia 15 lipca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Mazowiecki Teatr Muzyczny im. Jana Kiepury w Otrębusach, 05-805 Otrębusy, ul. Świerkowa 2, zwany dalej <i>Teatrem</i> lub <i>MTM</i>
Kierownik jednostki kontrolowanej	Włodzimierz Izban, Dyrektor Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury, zwany dalej <i>Dyrektorem MTM</i> (dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie NIK¹ Mazowiecki Teatr Muzyczny im. Jana Kiepury w Otrębusach prawidłowo wywiązywał się z zadań statutowych w zakresie prowadzonej działalności kulturalnej i artystycznej, jednakże NIK zauważa, że w latach 2011-2014 (I półrocze) wystąpiły nieprawidłowości dotyczące powierzenia obowiązków głównego księgowego osobie niespełniającej ustawowo określonych warunków, nieterminowych wypłat wynagrodzeń z tytułu zawartych umów cywilnoprawnych oraz w zakresie prawidłowości gospodarki finansowej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Dyrektor MTM w kontrolowanym okresie ustalał plany repertuarowe na sezony artystyczne, w oparciu o które organizowana jest działalność kulturalna instytucji artystycznej oraz sporządzał plany i sprawozdania merytoryczne z działalności Teatru.

MTM działał jako teatr impresaryjny zatrudniający pracowników artystycznych na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym artystów zatrudnionych w Państwowym Zespole Ludowym Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego.

W latach 2011-2014 (I półrocze) Teatr zrealizował 225 wydarzeń artystycznych, w tym: 17 spektakli muzycznych, 14 spektakli operetkowych, 79 koncertów (w tym 40 dla dzieci), 70 małych form teatralnych (w tym 31 dla dzieci) oraz 45 innych wydarzeń artystycznych, na których w latach 2011-2013 zgromadził ponad 47 tys. widzów.

Dyrektor MTM zawierał korzystne dla Teatru umowy z podmiotami zewnętrznymi. MTM terminowo wypłacał wynagrodzenia z tytułu umów o pracę i zapewniał realizację planów repertuarowych poprzez zatrudnianie artystów na umowy cywilnoprawne do przedsięwzięć artystycznych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

Stwierdzono, że od listopada 2011 r. do czerwca 2014 r. MTM zatrudniał na stanowisku p.o. głównego księgowego osobę niespełniającą warunków określonych w art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² oraz z opóźnieniem dokonywał wypłat wynagrodzeń z tytułu 304 umów cywilnoprawnych zawartych w latach 2011-2014 (I półrocze).

Dopiero w trakcie kontroli NIK Dyrektor MTM zaktualizował zasady (politykę) rachunkowości do funkcjonującego w programie księgowym RAKS2000 Finanse i Księgowość planu kont w zakresie kont księgi głównej oraz kont ksiąg pomocniczych.

W ocenie NIK MTM prawidłowo wykorzystał i rozliczył dotację celową z budżetu państwa, jednakże wystąpiły nieprawidłowości dotyczące wykorzystania dotacji podmiotowej od organizatora.

W zakresie gospodarki finansowej Teatru stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- dokonaniu w 2011 r. wydatku ze środków publicznych w łącznej kwocie 84,1 tys. zł z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego planem finansowym MTM, co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych;
- niedokonaniu zwrotu do 31 stycznia 2012 r. niewykorzystanej w terminie do 31 grudnia 2011 r. kwoty 39.589,15 zł dotacji podmiotowej na 2011 r., czym naruszono art. 251 ust. 1 ustawy o finansach publicznych;
- zaniechaniu zmiany planu finansowego, mimo zmniejszenia dotacji podmiotowej na 2013 r., co stanowiło naruszenie art. 52 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Uwaga NIK dotyczy niedostosowania struktury organizacyjnej MTM do obowiązującego regulaminu organizacyjnego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zgodność prowadzonej działalności kulturalnej i artystycznej z zadaniami statutowymi

Opis stanu faktycznego

MTM został utworzony uchwałą nr 42/05 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 25 kwietnia 2005 r. w sprawie utworzenia samorządowej instytucji kultury pod nazwą Mazowiecki Teatr Muzyczny „Operetka” i nadania jej statutu. Obecnie funkcjonuje pod nazwą Mazowiecki Teatr Muzyczny imienia Jana Kiepury w Otrębusach na podstawie statutu nadanego uchwałą nr 174/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie zmiany nazwy samorządowej, artystycznej instytucji kultury pod nazwą: „Mazowiecki Teatr Muzyczny imienia Jana Kiepury w Warszawie” oraz nowego brzmienia jej statutu.

Przedmiotem działania Teatru – zgodnie z § 6 Statutu – jest produkcja i wystawianie spektakli muzycznych, koncertów i imprez okolicznościowych dla dorosłych i dzieci, wystawianie spektakli operetkowych, organizowanie małych form kameralnych oraz podejmowanie innych działań mających na celu szerzenie szeroko rozumianej kultury muzycznej. Teatr jest teatrem impresaryjnym, działającym przy każdorazowej produkcji z udziałem artystów wyłonionych w drodze wyboru, przeprowadzonego wśród profesjonalistów.

(dowód: akta kontroli str. 35-55)

MTM sporządzał plany merytoryczne działalności na lata 2011-2014 obejmujące zadania zgodne z zakresem działalności statutowej. Plany działalności merytorycznej oraz sprawozdania z działalności merytorycznej były składane do Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w wyznaczonych terminach i sporządzane zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Województwa Mazowieckiego wytycznymi do opracowania projektu budżetu województwa na rok

² Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm., zwana dalej „ustawą o finansach publicznych”.

budżetowy. Zawarte w planach działania dotyczyły realizacji koncertów, spektakli, przedstawień teatralnych (w tym dla dzieci), operetek na: Bielańskiej Scenie Kameralnej w Warszawie, scenie w Muzeum Niepodległości w Warszawie, Filharmonii Narodowej w Warszawie, scenie Europejskiego Centrum Matecznik Mazowsze Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego w Otrębusach.

MTM zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej³ ustalał plany repertuarowe na sezony artystyczne, w oparciu o które organizowana jest działalność kulturalna instytucji artystycznej.

W 2011 r. MTM zrealizował 73 wydarzenia artystyczne, na których zgromadzono łącznie 18.602 widzów, w tym: cztery spektakle operetkowe, 23 koncerty (w tym 12 dla dzieci), 32 małe formy teatralne (w tym 14 dla dzieci), dziewięć audycji szkolnych – koncertów dla dzieci, po jednym wydarzeniu: audycja radiowa z udziałem publiczności, udział orkiestry w koncercie „In memoriam Gustaw Holubek, Zagrajcie mi to...”, udział orkiestry w koncercie galowym Polskiej Fundacji Gastroenterologicznej, oprawa muzyczna otwarcia wystawy „Skarb z Kijowa Złoty poczet. Królewska Kolekcja Medali Stanisława Augusta”, oprawa muzyczna spotkania świątecznego.

W 2012 r. MTM zrealizował 63 wydarzenia artystyczne, na których zgromadzono łącznie 16.466 widzów, w tym: siedem spektakli operetkowych (cztery w wersji koncertowo-scenicznej, trzy w wersji scenicznej), 20 koncertów (w tym 16 dla dzieci), 19 małych form teatralnych (w tym osiem dla dzieci), 10 audycji szkolnych – koncertów edukacyjnych dla dzieci, siedem audycji radiowych z udziałem publiczności.

W 2013 r. MTM zrealizował 57 wydarzeń artystycznych, na których zgromadzono łącznie 12.309 widzów, w tym: 12 spektakli muzycznych, dwa spektakle operetkowe, 27 koncertów, (w tym dziewięć dla dzieci), osiem małych form teatralnych (w tym trzy dla dzieci), siedem audycji radiowych z udziałem publiczności, jedną galę rozdania Teatralnych Nagród Muzycznych.

W okresie styczeń–czerwiec 2014 r. MTM zrealizował 32 wydarzenia artystyczne, w tym: pięć spektakli muzycznych, jeden spektakl operetkowy, dziewięć koncertów (w tym 3 dla dzieci), 11 małych form teatralnych (w tym sześć dla dzieci), pięć audycji radiowych z udziałem publiczności, jedną galę rozdania Teatralnych Nagród Muzycznych.

(dowód: akta kontroli str. 180-262, 715-716)

MTM w latach 2011-2014 (I półrocze) wynajmował na stałe cztery sceny teatralne: Bielańską Scenę Kameralną, Scenę w Filharmonii Narodowej, scenę w Muzeum Niepodległości oraz scenę w Europejskim Centrum Matecznik Mazowsze (Matecznik Mazowsze).

Na podstawie liczby sprzedanych biletów, frekwencja na spektaklach, koncertach, przedstawieniach, recitalach itd. wystawianych na powyższych scenach przez MTM wynosiła 47.061 osób, w tym:

- 12.371 osób w 2011 r., z czego 9.131 osób kupiło bilety na 45 spektakli wystawionych na Bielańskiej Scenie Kameralnej, a 3.240 osób na trzy wydarzenia wystawiane na scenie Filharmonii Narodowej, tj. Koncert Noworoczny oraz dwie operetki;

- 14.538 osób w 2012 r. (wzrost o 17,52% w stosunku do roku poprzedniego), z czego 5.779 osób kupiło bilety na 33 spektakle wystawiane na Bielańskiej Scenie Kameralnej, 5.473 osób na pięć wydarzeń na scenie Filharmonii Narodowej, 2.747 osób na pięć wydarzeń teatralnych na scenie Matecznika Mazowsze oraz 539 osób na sześć spektakli na scenie Muzeum Niepodległości;

- 11.846 osób w 2013 r. (spadek o 18,52% w stosunku do roku poprzedniego), z czego 7.241 osób kupiło bilety na 17 wydarzeń teatralnych wystawionych na scenie Matecznika Mazowsze, 2.932 osoby na 19 spektakli na Bielańskiej Scenie Kameralnej, 708 osób na siedem spektakli na scenie Muzeum Niepodległości, 965 osób na Koncert Noworoczny w Filharmonii Narodowej,

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 406 ze zm., zwana dalej „ustawą o działalności kulturalnej”.

- 8.306 osób w 2014 r. (I półrocze), z czego 3.502 uczestniczyło w 19 wydarzeniach wystawianych na Bielańskiej Scenie Kameralnej, 3.179 osób kupiło bilety na siedem spektakli na scenie Mateczniku Mazowsze, 1.088 osób uczestniczyło w Koncercie Noworocznym w Filharmonii Narodowej oraz 537 osób w pięciu wydarzeniach na scenie Muzeum Niepodległości.

W latach 2011-2014 MTM działał jako teatr impresaryjny zatrudniający pracowników artystycznych wyłącznie na podstawie umów cywilnoprawnych (umów o dzieło z solistami, członkami chóru, baletu i orkiestry oraz umów zlecenia z pracownikami obsługi technicznej spektakli i koncertów, tj. obsługą sceny, sprzętaczkami, parkingowymi). Stan zatrudnienia pracowników administracyjnych w kontrolowanym okresie kształtował się na podobnym poziomie i wynosił 21, 22, 23 i 23 osoby odpowiednio na koniec 2011 r., 2012 r., 2013 r. oraz na dzień 30 czerwca 2014 r. W sezonie artystycznym 2011/2012 zatrudniono dwie osoby (pracownika technicznego – rekwizytora oraz koordynatora pracy artystycznej, w związku z tym, że ich poprzednicy odeszli z pracy w listopadzie 2011 r.) oraz zwolniono jedną osobę – asystentkę dyrektora. W sezonie artystycznym 2012/2013 zatrudniono jednego pracownika – kasjerkę w związku z otwarciem kasy MTM w Muzeum Niepodległości. W sezonie artystycznym 2013/2014 zwolniono jedną osobę – mistrza sceny.

(dowód: akta kontroli str. 1582, 197, 215, 247, 282, 332, 369, 785, 787)

W produkcjach MTM brały udział osoby będące pracownikami Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego⁴ zatrudnione na umowy cywilnoprawne.

W latach 2011-2014 nastąpił wzrost zatrudnienia pracowników Zespołu „Mazowsze” na podstawie umów cywilnoprawnych:

- w 2011 r. trzech pracowników artystycznych uczestniczyło w trzech wydarzeniach artystycznych, tj. w dwóch koncertach oraz operetce;⁵

- w 2012 r. 170 pracowników artystycznych i 49 pracowników obsługi technicznej uczestniczyło łącznie w dziewięciu wydarzeniach artystycznych, tj. w siedmiu operetkach oraz w jednej gali i jednym koncercie;⁶

- w 2013 r. 103 pracowników artystycznych i 131 pracowników obsługi technicznej uczestniczyło łącznie w 11 wydarzeniach artystycznych, tj. w jednym koncercie oraz w jednej gali i operetce, dwóch recitalach i sześciu spektaklach teatralno-muzycznych;⁷

- w okresie styczeń–czerwiec 2014 r. 92 pracowników artystycznych i 69 pracowników obsługi technicznej uczestniczyło łącznie w sześciu wydarzeniach artystycznych, tj. w jednym koncercie oraz w jednej gali i operetce, trzech spektaklach teatralno-muzycznych⁸.

(dowód: akta kontroli str. 735, 781-785)

⁴ Zwany dalej „Zespołem „Mazowsze””.

⁵ VI Koncert Noworoczny w Filharmonii Narodowej w dniu 1 stycznia 2011 r., koncert z okazji Beatyfikacji Jana Pawła II w dniu 13 maja 2011 r., operetka „Zemsta nietoperza” w dniu 14 listopada 2011 r.

⁶ Trzech artystów w VII Koncercie Noworocznym w dniu 1 stycznia 2012 r.; po dwóch artystów w operetkach: „Wesoła wdówka” w dniu 23 stycznia 2012 r., „Księżniczka czardasza” w dniu 20 lutego 2012 r., „Paganini” w dniu 12 marca 2012 r. i „Kraina uśmiechu” w dniu 23 kwietnia 2012 r.; 21 artystów w gali Teatralnych Nagród Muzycznych w dniu 16 maja 2012 r., 46 artystów i 17 pracowników obsługi technicznej w operetce „Księżniczka czardasza” w dniu 20 października 2012 r., 46 artystów i 16 pracowników obsługi technicznej w operetce „Zemsta nietoperza” w dniu 10 listopada 2012 r. oraz 46 artystów i 16 pracowników obsługi technicznej w operetce „Wesoła wdówka” w dniu 1 grudnia 2012 r.

⁷ 44 artystów i 5 pracowników obsługi technicznej w VIII Koncercie Noworocznym w dniu 1 stycznia 2013 r.; po 10 pracowników obsługi technicznej w recitalach: Sławy Przybylskiej w dniu 14 stycznia 2013 r. oraz Krzysztofa Tyńca w dniu 18 lutego 2013 r.; 14 pracowników obsługi technicznej w spektaklu teatralno-muzycznym „Edith i Marlene” w dniach 5-6 marca 2013 r.; 43 artystów i 14 pracowników obsługi technicznej w operetce „Zemsta nietoperza” w dniu 16 marca 2013 r.; 12, 14, 15, 15 i 13 pracowników obsługi technicznej w spektaklu teatralno-muzycznym „Edith i Marlene” odpowiednio w dniach: 21-22 marca 2013 r., 18-19 kwietnia 2013 r., 7-8 maja 2013 r., 26-27 października 2013 r. i 14-15 grudnia 2013 r.; 16 artystów i 9 pracowników obsługi technicznej w gali Teatralnych Nagród Muzycznych w dniu 16 maja 2013 r.

⁸ 18 artystów w IXI Koncercie Noworocznym w dniu 1 stycznia 2014 r.; 57 artystów i 12 pracowników obsługi technicznej w operetce „Wesoła wdówka” w dniu 9 lutego 2014 r.; 17, 16 i 10 pracowników obsługi technicznej w spektaklu teatralno-muzycznym „Edith i Marlene” odpowiednio w dniach: 25-26 stycznia 2014 r., 22-23 marca 2014 r., 26 kwietnia 2014 r.; 17 artystów i 14 pracowników obsługi technicznej w gali Teatralnych Nagród Muzycznych w dniu 22 maja 2014 r.

W ramach produkowanych przez MTM spektakli i przedsięwzięć nie promowano Zespołu „Mazowsze”. Formą współpracy z Zespołem „Mazowsze” było wzajemne wykładanie ulotek w kasach oraz zamieszczanie przez MTM na programach wydarzeń organizowanych w sali widowiskowo-edukacyjnej Europejskiego Centrum Matecznik Mazowsze w Otrębusach logo „Matecznika Mazowsze”.

(dowód: akta kontroli str. 714)

Stawki wynagrodzeń za udział w próbach i spektaklach dla poszczególnych grup artystów (orkiestra, chór, balet) oraz pracowników obsługi technicznej, garderobianych, charakteryzatorek i inspicjentów wykonujących prace w ramach zawartych umów cywilnoprawnych określone zostały w zarządzeniach Dyrektora MTM w sprawie stawek wynagrodzeń dla artystów za próby i spektakle⁹. Zgodnie z przedmiotowymi zarządzeniami stawki dla solistów (gwiazd oraz ról I, II i III planowych, a także epizodów) i kierownictwa (dyrygent, reżyser, scenograf, choreograf, dyrygent chóru, oświetleniowiec, akustyk) każdorazowo ustalane są w drodze negocjacji. Stawki wynagrodzeń z tytułu umów cywilnoprawnych skontrolowano na próbie: 135 umów w 2011 r., 109 umów w 2012 r., 29 umów w 2013 r. i 31 umów w okresie styczeń-czerwiec 2014 r., co stanowiło odpowiednio 10,3%, 5,7%, 2,4% i 6,0% umów cywilnoprawnych zawartych w latach 2011-2014 (do 30 czerwca). W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na podstawie umów o pracę, tj. stawki wynagrodzenia zasadniczego oraz inne składniki wynagrodzenia w zakresie zgodności z regulaminem wynagradzania skontrolowano na próbie wynagrodzeń siedmiu pracowników zatrudnionych w Teatrze na stanowiskach kierowniczych, co stanowiło odpowiednio 33,3%, 31,8%, 30,4% i 30,4% zatrudnionych w MTM na koniec 2011, 2012, 2013 i na dzień 30 czerwca 2014 r. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 1670-1684, 1687-1688)

Z uwagi na impresaryjny charakter MTM nie powoływano w nim rady artystyczno-programowej jako organu doradczo-opiniotwórczego w sprawach działalności Teatru.

(dowód: akta kontroli str. 713, 802)

Ocena cząstkowa

MTM prowadził działalność kulturalną i artystyczną zgodnie z zadaniami statutowymi.

Dyrektor MTM w kontrolowanym okresie ustalał plany repertuarowe na sezony artystyczne, w oparciu o które organizowana jest działalność kulturalna instytucji artystycznej oraz sporządzał plany i sprawozdania merytoryczne działalności Teatru.

MTM działał jako teatr impresaryjny zatrudniający pracowników artystycznych na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym artystów zatrudnionych w Zespole „Mazowsze”.

W latach 2011-2014 (I półrocze) MTM zrealizował 225 wydarzeń artystycznych, w tym: 17 spektakli muzycznych, 14 spektakli operetkowych, 79 koncertów (w tym 40 dla dzieci), 70 małych form teatralnych (w tym 31 dla dzieci) oraz 45 innych wydarzeń artystycznych, na których w latach 2011-2013 zgromadził ponad 47 tys. widzów.

2. Działanie organu zarządzającego instytucji kultury

W kontrolowanym okresie MTM zawarł z Zespołem „Mazowsze” następujące umowy¹⁰:

Opis stanu faktycznego

⁹ Zarządzenie MTM/020/11/2009 Dyrektora Mazowieckiego Teatru Muzycznego „Operetka” im. Jana Kiepury w Warszawie z dnia 5 października 2009 r.; zarządzenie nr 020/13A/2011 Dyrektora Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury w Warszawie z dnia 30 września 2011 r.; zarządzenie nr 020/11/2012 Dyrektora Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury w Warszawie z dnia 30 września 2012 r.; zarządzenie nr 020/10/2013 Dyrektora Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury w Warszawie z dnia 17 października 2013 r.

¹⁰ Pan Włodzimierz Izban pełnił także obowiązki Dyrektora Zespołu „Mazowsze” od lutego 2012 r.

- 1) z dnia 28 września 2011 r. na wydarzenie jednorazowe, tj. udział Zespołu „Mazowsze” w koncercie „Wielki Koncert na Bielanach” w dniu 7 października 2011 r. (18 tys. zł brutto);
- 2) z dnia 23 marca 2012 r. na wydarzenie jednorazowe, tj. udział Zespołu „Mazowsze” w Gali Rozdania Teatralnych Nagród Muzycznych w dniu 16 maja 2012 r. (7 tys. zł brutto);
- 3) z dnia 25 września 2012 r. obowiązującą w okresie od września do czerwca każdego roku na korzystanie z sali w Europejskim Centrum „Matecznik” Mazowsze (8 tys. zł za każde wynajęcie sali); zakres umowy w ramach ww. kwoty rozszerzono aneksem nr 1 z dnia 1 października 2012 r. o udostępnienie MTM sal na przeprowadzanie prób przed spektaklami, a aneksem nr 2 (bez daty) o zapewnienie przez Zespół obsługi widowni i ochrony budynku, na wniosek MTM z 11 marca 2013 r. p.o. Dyrektora Zespołu „Mazowsze” obniżył od 1 marca 2013 r. cenę najmu do 4 tys. zł;
- 4) z dnia 1 października 2012 r. zawartą na czas nieokreślony dotyczącą wzajemnej współpracy przy sprzedaży biletów (8% wzajemna prowizja od sprzedanych biletów);
- 5) z dnia 1 grudnia 2012 r. zawartą na okres 6-8 grudnia 2012 r. dotyczącą współpracy podczas projektu „Mazowsze Dzieciom - Mikołajki w Mateczniku Mazowsze”;
- 6) porozumienie w sprawie wzajemnych rozliczeń z dnia 2 stycznia 2013 r. ustalające dokonywanie kwartalnych kompensat należności z tytułu umów współpracy w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych,
- 7) z dnia 28 maja 2013 r. zawartą na czas nieokreślony w zakresie najmu pomieszczeń biurowych w budynku „Wawel”, pomieszczeń magazynowych i miejsca postojowego w budynku Matecznika Mazowsze przy ul. Świerkowej 2 w Otrębusach z miesięcznym czynszem 10 tys. zł netto; w dniu 24 kwietnia 2013 r. zawarto porozumienie dodatkowe do umowy dotyczące udostępnienia ciągnika z naczepą przez Zespół „Mazowsze” za kwotę 2,5 tys. zł netto;
- 8) z dnia 15 lutego 2014 r. dotyczącą wzajemnej współpracy związanej z reklamą stron umowy oraz obiektu „Matecznika” Mazowsze.

W ww. umowach nie stwierdzono niekorzystnych dla MTM zapisów.

(dowód: akta kontroli str. 804-867)

W kontrolowanym okresie MTM korzystał z majątku trwałego i wyposażenia Zespołu „Mazowsze” na podstawie umowy z dnia 25 września 2012 r. o korzystaniu z sali widowiskowo-edukacyjnej w Europejskim Centrum „Matecznik” Mazowsze. Zapisy umowy zapewniały MTM dostęp do wszelkich sprzętów oraz narzędzi niezbędnych do realizacji organizowanej imprezy, będących stałym wyposażeniem sali widowiskowo-edukacyjnej. Ponadto w 2012 r. MTM wypożyczył dwa monitory odsłuchowe od Zespołu „Mazowsze”, co zostało udokumentowane fakturą VAT.

(dowód: akta kontroli str. 812-813, 1736-1737, 1757)

Zbadano terminowość wypłat wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych na umowy o pracę na podstawie list płac z marca, czerwca i września za lata 2011-2013 oraz za okres styczeń-marzec 2014 r. Na podstawie zbadanej próby stwierdzono, że wypłaty były dokonywane terminowo, zgodnie z regulaminem wynagradzania MTM, tj. do końca miesiąca.

(dowód: akta kontroli str. 146-148)

Struktura zawieranych umów cywilnoprawnych w kontrolowanym okresie przedstawia się następująco:

- w 2011 r. zawarto 1.305 umów z 289 osobami na łączną kwotę 1.060,8 tys. zł, w tym sześć umów o dzieło z trzema osobami zatrudnionymi w Zespole „Mazowsze” na kwotę 3,1 tys. zł;

- w 2012 r. zawarto 1.889 umów z 336 osobami na łączną kwotę 1.240,2 tys. zł, w tym 280 umów (240 umów o dzieło i 40 umów zlecenia) z 81 osobami (61 artystów i 20 pracowników obsługi technicznej) zatrudnionymi w Zespole „Mazowsze” na kwotę 115,2 tys. zł;

- w 2013 r. zawarto 1.199 umów z 290 osobami na łączną kwotę 979,7 tys. zł, w tym 521 umów (375 umów o dzieło i 146 umów zlecenia) ze 104 osobami (76 artystów i 28 pracowników obsługi technicznej) zatrudnionymi w Zespole „Mazowsze” na kwotę 177,4 tys. zł;

- w okresie styczeń – czerwiec 2014 r. zawarto 516 umów z 224 osobami na łączną kwotę 403,5 tys. zł, w tym 243 umowy (158 umów o dzieło i 85 umów zlecenia) z 84 osobami (63 artystów i 21 pracowników obsługi technicznej) zatrudnionymi w Zespole „Mazowsze” na kwotę 29,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 782-784)

Ustalone
nieprawidłowości

1. Dyrektor MTM powierzył od dnia 16 listopada 2011 r. pełnienie obowiązków głównego księgowego osobie, która nie spełniała warunku określonego w art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych¹¹.

W związku z ukończeniem w czerwcu 2014 r. policealnej szkoły ekonomicznej, osoba pełniąca obowiązki głównego księgowego spełniła warunek, o którym mowa w art. 54 ust. 2 pkt 5 lit. b ww. ustawy.

Dyrektor MTM stwierdził, że powierzył p.o. głównego księgowego wieloletniej pracownicy, niespełniającej wymogów w zakresie posiadanych kwalifikacji na stanowisko głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych określonych w art. 54 ustawy o finansach publicznych, do czasu uzyskania odpowiednich uprawnień. Ponadto wyjaśnił, że powierzenie funkcji p.o. głównego księgowego osobie niespełniającej wymogów uzgodnił ustnie w Departamencie Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego. W opinii Dyrektora MTM potwierdzeniem powyższego uzgodnienia jest dokonanie wpisu ww. osoby do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Urząd.

W ocenie NIK, Dyrektor Teatru powierzając p.o. głównego księgowego osobie nie spełniającej ustawowo określonych warunków, nie zapewnił prawidłowego nadzoru nad prowadzeniem rachunkowości jednostki, wykonywaniem dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywaniem wstępnej kontroli w zakresie zgodności operacji z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 1557-1558, 1728-1731, 1736, 1897, 1925-1926, 1929-1930)

2. Dyrektor MTM nie zaktualizował zasad (polityki) rachunkowości poprzez dostosowanie ich do funkcjonującego w programie księgowym RAKS2000 Finanse i Księgowość planu kont w zakresie kont księgi głównej oraz kont ksiąg pomocniczych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹².

Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie dokonywano księgowania na kontach, które:

¹¹ Zgodnie z art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych głównym księgowym może być osoba, która spełnia jeden z poniższych warunków: a) ukończyła ekonomiczne jednolite studia magisterskie, ekonomiczne wyższe studia zawodowe, uzupełniające ekonomiczne studia magisterskie lub ekonomiczne studia podyplomowe i posiada co najmniej 3-letnią praktykę w księgowości; b) ukończyła średnią, policealną lub pomaturalną szkołę ekonomiczną i posiada co najmniej 6-letnią praktykę w księgowości; c) jest wpisana do rejestru biegłych rewidentów na podstawie odrębnych przepisów; d) posiada certyfikat księgowy uprawniający do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych albo świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, wydane na podstawie odrębnych przepisów.

¹² Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

1) nie zostały wymienione w zasadach (polityce) rachunkowości: konto 702 – sprzedaż usług wraz z 702-001, 702-002, 702-003, 702-004, 702-005, 702-006, 702-010; konto 741 – dotacje celowe wraz z 741-001; konta: 401-003, 401-011, 401-012, 401-013, 401-014, 401-015, 401-016, 401-017, 401-018, 401-019, 401-020, 401-021, 401-022, 401-023, 401-024, 401-025, 401-026, 401-027, 401-028, 402-001-005, 402-001-006, 402-001-007, 402-001-008, 402-001-009;

2) w zasadach (polityce) rachunkowości były przewidziane dla księgowania innych operacji gospodarczych, tj. 401-010, 402-001-002, 402-001-003, 402-001-004, 402-001-002, 402-002-005, 402-003, 402-004, 402-005.

Dyrektor Teatru wyjaśnił, że podjęto prace nad aktualizacją polityki rachunkowości. W dniu 8 sierpnia 2014 r. aneksem nr 2 do zarządzenia nr 3 Dyrektora Mazowieckiego Teatru Muzycznego Jana Kiepury z dnia 1 stycznia 2010 r. zaktualizowano dokumentację dotyczącą sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, dostosowując ją do funkcjonującego w systemie księgowym RAKS2000 Finanse i Księgowość planu kont.

(dowód: akta kontroli str. 66-145, 1557-1558, 1737, 1773-1813)

3. MTM z opóźnieniem dokonał wypłat wynagrodzeń z tytułu 304 umów cywilnoprawnych zawartych w latach 2011-2014 (I półrocze). Stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Stwierdzono opóźnienia w wypłatach wynagrodzeń z zawartych umów cywilnoprawnych o wartości: 78,6 tys. zł w 2011 r. (135 umów), 63,7 tys. zł w 2012 r. (109 umów), 60,3 tys. zł w 2013 r. (29 umów) oraz 42,6 tys. zł w I półroczu 2014 r. (31 umów), co stanowiło odpowiednio 7,4%, 5,1%, 6,2%, 10,5% wartości zawartych umów. Opóźnienia wynosiły: od trzech do 23 dni w 2011 r., od dwóch do 144 dni w 2012 r., od 10 do 239 dni w 2013 r. oraz od jednego do 62 dni w 2014 r. Ponadto stwierdzono trzy przypadki wypłacenia przez MTM odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowej wypłaty wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło, tj. w 2012 r. z czterech umów w łącznej kwocie 0,02 tys. zł oraz w 2013 r. z czterech umów w łącznej wysokości 0,05 tys. zł.

Dyrektor Teatru wyjaśnił, że MTM otrzymywał informacje o wysokości dotacji podmiotowej w trakcie sezonu artystycznego, gdy rozpoczął już przygotowania do spektakli. Przy planowaniu wydarzeń brano pod uwagę fakt, że pod koniec roku, gdy znane były już w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego pozycje wykonania budżetu, jednostki kultury otrzymywały dodatkowe środki, z których pokrywane były wcześniejsze zobowiązania.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli nieterminowe regulowanie wynagrodzeń oraz zapłata odsetek wynikały z braku właściwego nadzoru Dyrektora MTM nad rozliczeniem umów cywilnoprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 1557-1558, 1583, 1635-1669, 1687-1688, 1735)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwaga NIK dotyczy niedostosowania struktury organizacyjnej MTM do obowiązującego regulaminu organizacyjnego wprowadzonego w dniu 16 maja 2006 r. oraz 11 marca 2014 r.

W okresie od 1 stycznia 2011 r. do 10 marca 2014 r. w Teatrze zatrudniano pracowników na stanowiskach, których nie przewidziano w regulaminie organizacyjnym MTM¹³: w 2011 r. funkcjonowało osiem takich stanowisk tj. p.o. zastępcy dyrektora ds. organizacyjnych, zastępcy p.o. głównego księgowego, kierowników: ds. komunikacji marketingowej, ds. koordynacji pracy artystycznej, ds. techniczno-administracyjnych i produkcji spektakli, informatyka, referenta ds. graficznych, handlowca, w latach 2012-2014 funkcjonowało siedem stanowisk nieokreślonych w regulaminie organizacyjnym, tj. p.o. zastępcy dyrektora ds. organizacyjnych, zastępcy p.o. głównego księgowego, kierowników: ds. komunikacji marketingowej, ds. koordynacji pracy artystycznej, ds. techniczno-administracyjnych i produkcji spektakli, informatyka i grafika. Natomiast nie utworzono trzech stanowisk:

¹³ Uchwała nr 964/280/06 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 maja 2006 r. w sprawie opinii do Regulaminu Organizacyjnego Mazowieckiego Teatru Muzycznego „Operetka”.

zastępcy dyrektora ds. muzycznych oraz samodzielnych stanowisk: ds. koordynacji produkcji spektakli i ds. organizacji widowni pomimo określenia w regulaminie ich zadań i obowiązków. Po zmianie regulaminu organizacyjnego z dniem 11 marca 2014 r.¹⁴, do dnia 30 czerwca 2014 r. nie wdrożono w całości nowej struktury organizacyjnej MTM, tj. nie utworzono trzech z siedmiu działów: kadr i plac, organizacji widowni oraz sekretariatu.

(dowód: akta kontroli str. 16-34, 1551-1554, 1557-1558, 1583)

Ocena cząstkowa

Dyrektor MTM zawierał korzystne dla MTM umowy z podmiotami zewnętrznymi. MTM terminowo wypłacał wynagrodzenia z tytułu umów o pracę i zapewniał realizację planów repertuarowych poprzez zatrudnianie artystów na umowy cywilnoprawne do przedsięwzięć artystycznych.

MTM zatrudniał na stanowisku p.o. głównego księgowego osobę niespełniającą warunków określonych w art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych oraz nieterminowo dokonywał wypłat wynagrodzeń z tytułu zawieranych umów cywilnoprawnych. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli nieterminowe regulowanie wynagrodzeń oraz zapłata odsetek wynikały z braku właściwego nadzoru Dyrektora MTM nad rozliczeniem umów cywilnoprawnych.

Dopiero w trakcie kontroli Dyrektor MTM zaktualizował zasady (politykę) rachunkowości poprzez dostosowanie ich do funkcjonującego w programie księgowym RAKS2000 Finanse i Księgowość planu kont w zakresie kont księgi głównej oraz kont ksiąg pomocniczych.

Uwaga NIK dotyczy niedostosowania struktury organizacyjnej MTM do obowiązującego regulaminu organizacyjnego.

3. Prawidłowość wykorzystania dotacji podmiotowych i celowych z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego, budżetu państwa oraz innych środków pozyskanych na realizację zadań statutowych

Opis stanu faktycznego

Plan finansowy na 2011 r. został zatwierdzony przez Dyrektora MTM i Głównego Księgowego oraz przekazany do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie w dniu 3 września 2010 r. Plan obejmował dotację podmiotową od Samorządu Województwa Mazowieckiego (dalej zwany „Organizatorem”) w wysokości 3.378,1 tys. zł. W trakcie roku dotację zwiększono do kwoty 3.658,4 tys. zł. Korekty planu dokonano w dniu 11 października 2011 r.

Sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego na 2011 r. zatwierdzone przez Dyrektora MTM i p.o. Głównego Księgowego w dniu 24 lutego 2012 r. przekazano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 28 lutego 2012 r. W dniu 26 czerwca 2012 r. dokonano korekty sprawozdania poprzez uzupełnienie pozycji „średnie miesięczne wynagrodzenia”, którą złożono w dniu 27 czerwca 2012 r.

Projekt planu finansowego na 2012 r. został zatwierdzony przez Dyrektora MTM i Głównego Księgowego oraz przekazany do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 16 września 2011 r. Plan finansowy dostosowany do wysokości dotacji podmiotowej na 2012 r. został zatwierdzony przez Dyrektora MTM i p.o. Głównego Księgowego oraz złożony do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 15 marca 2012 r. Plan obejmował dotację podmiotową w wysokości 3.760,9 tys. zł. MTM dokonał trzech korekt planu, tj. w dniach 24 lipca 2012 r., 31 października 2012 r. i 31 grudnia 2012 r. Korekty były związane ze zmniejszeniem dotacji do kwoty 3.196,8 tys. zł, tj. o 15% oraz zwiększeniem o 10,7% do kwoty 3.541,2 tys. zł. Po ostatniej korekcie przychody z działalności

¹⁴ Uchwała nr 333/328/14 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie zaopiniowania Regulaminu Organizacyjnego Mazowieckiego Teatru Muzycznego imienia Jana Kiepury w Otrębusach.

zmniejszono o 2,3%, a koszty działalności zwiększono o 3,6%, dotacja podmiotowa nie uległa zmianie.

Sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego na 2012 r. zostało zatwierdzone przez Dyrektora MTM i p.o. Głównego Księgowego w dniu 28 lutego 2013 r. i przekazane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 7 marca 2013 r.

Plan finansowy na 2013 r. został zatwierdzony przez Dyrektora MTM i p.o. Głównego Księgowego oraz przekazany do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 15 stycznia 2013 r. Plan obejmował dotację podmiotową w wysokości 3.153,8 tys. zł. Pismem z dnia 31 października 2013 r. Organizator obniżył dotację o 5%, tj. do kwoty 2.996,1 tys. zł.

Sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego na 2013 r. zostało zatwierdzone przez Dyrektora MTM i p.o. Głównego Księgowego w dniu 5 lutego 2014 r. i przekazane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 28 lutego 2014 r.

Projekt planu finansowego na 2014 r. został zatwierdzony przez Dyrektora MTM i p.o. Głównego Księgowego oraz przekazany do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 29 listopada 2013 r. Plan obejmował dotację podmiotową w wysokości 2.996,1 tys. zł.

Plan finansowy na 2014 r. zatwierdzony przez Dyrektora MTM i p.o. Głównego Księgowego w dniu 31 stycznia 2014 r. został przekazany do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 14 lutego 2014 r. Plan obejmował dotację podmiotową w wysokości 2.990,3 tys. zł. W dniu 25 lutego 2014 r. dokonano korekty planu zmniejszając wysokość kosztów planowanych do sfinansowania z dotacji podmiotowej o 12,5%. Wysokość przychodów, kosztów oraz wielkość dotacji podmiotowej na 2014 r. nie została zmieniona.

Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze 2014 r. została zatwierdzona przez Dyrektora MTM i p.o. Głównego Księgowego w dniu 14 lipca 2014 r. i przekazana do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 15 lipca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 266-276, 279-280, 301-307, 309-311, 318-326, 355-362, 392-403)

W latach 2011-2014 (I półrocze) MTM otrzymał od Samorządu Województwa Mazowieckiego dotacje podmiotowe na finansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie obiektów, w łącznej kwocie 11.690,8 tys. zł, w tym:

- na 2011 r. w kwocie 3.658,4 tys. zł (81% przychodów ogółem);
- na 2012 r. w kwocie 3.541,2 tys. zł (83,6% przychodów ogółem), co w stosunku do roku 2011 stanowiło spadek o 117,2 tys. zł, tj. 3,2%;
- na 2013 r. w kwocie 2.996,1 tys. zł (83,6% przychodów ogółem), co w stosunku do roku 2012 stanowiło spadek o 545,1 tys. zł, tj. 15,4%;
- na 2014 r. została przyznana dotacja podmiotowa w wysokości 2.990,3 tys. zł, co stanowiło spadek w stosunku do roku poprzedniego o 5,8 tys. zł, tj. 0,19%. Na dzień 30 czerwca 2014 r. MTM otrzymał dotację w wysokości 1.495,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 779-781, 1030-1032, 1050, 1148, 1188, 1214, 1330, 1411)

W 2012 r. MTM otrzymał dotację celową z budżetu państwa (cz. 24 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego) na finansowanie wydarzenia artystycznego w wysokości 60 tys. zł na podstawie umowy nr 02835/12/DMP z dnia 31 maja 2012 r. Dotacja została wykorzystana w wysokości 56,4 tys. zł, zgodnie z przeznaczeniem i zakresem rzeczowo-finansowym oraz rozliczona zgodnie z umową.

(dowód: akta kontroli str. 875-946, 1155, 1189)

W 2011 r. przychody ogółem wyniosły 4.516,6 tys. zł, co stanowiło 108% planu. Przychody z prowadzonej działalności wyniosły 858,2 tys. zł (19% ogółu przychodów), w tym z działalności statutowej – 806,9 tys. zł oraz pozostałe przychody operacyjne i finansowe – 51,3 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 94% i 6% przychodów z prowadzonej działalności.

Łączne koszty działalności MTM w 2011 r. wyniosły 4.599,9 tys. zł, co w stosunku do planu stanowiło 98%. W strukturze kosztów najwyższą wartość stanowiły wynagrodzenia 2.269,2 tys. zł, tj. 49,3% ogółu poniesionych kosztów rodzajowych. Wynagrodzenia wypłacone dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę wyniosły 1.208,4 tys. zł, natomiast dla artystów z tytułu umów cywilnoprawnych 1.060,8 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 26,3% i 23,0% ogółu kosztów rodzajowych poniesionych przez MTM w 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 266-300, 868, 1691)

W 2012 r. przychody ogółem wyniosły 4.235,9 tys. zł, co stanowiło 100% wykonania planu. Przychody z prowadzonej działalności wyniosły 694,7 tys. zł (16,4% ogółu przychodów), w tym z działalności statutowej – 616,9 tys. zł oraz pozostałe przychody operacyjne i finansowe – 77,8 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 89% i 11% przychodów z prowadzonej działalności.

Łączne koszty działalności MTM w 2012 r. wyniosły 4.460,4 tys. zł, tj. 100% planu. W strukturze kosztów najwyższą wartość stanowiły wynagrodzenia 2.406,2 tys. zł, co stanowiło 53,9% ogółu kosztów rodzajowych. Wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę wyniosły 1.166,0 tys. zł, natomiast dla artystów z tytułu zawieranych umów cywilnoprawnych 1.240,2 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 26,1% i 27,8% ogółu poniesionych kosztów rodzajowych.

(dowód: akta kontroli str. 301-354, 869, 1692)

W 2013 r. przychody ogółem wyniosły 3.702,8 tys. zł. Przychody z prowadzonej działalności wyniosły 706,7 tys. zł (19,0% ogółu przychodów), w tym z działalności statutowej – 587,0 tys. zł oraz pozostałe przychody operacyjne i finansowe – 119,7 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 83,0% i 16,9% przychodów z prowadzonej działalności.

Łączne koszty działalności MTM w 2013 r. wyniosły 4.087,5 tys. zł, tj. 109,4% planu. W strukturze kosztów najwyższą wartość stanowiły wynagrodzenia 2.180,4 tys. zł, tj. 53,3% ogółu kosztów rodzajowych.

(dowód: akta kontroli str. 355-391, 1693)

W 2014 r. (I półrocze) przychody ogółem wyniosły 1.790,3 tys. zł, co stanowiło 52,7% wykonania planu. Przychody z prowadzonej działalności - 295,2 tys. zł, (16,5% ogółu przychodów), w tym z działalności statutowej - 292,9 tys. zł oraz pozostałe przychody operacyjne i finansowe – 2,3 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 99,2% i 0,8% przychodów z prowadzonej działalności.

Łączne koszty działalności w 2014 r. (I półrocze) wyniosły 1.808,9 tys. zł, co w stosunku do planu stanowiło 52,8% wykonania. W strukturze kosztów najwyższą wartość stanowiły wynagrodzenia 1.074,0 tys. zł, co stanowiło 59,4% ogółu kosztów rodzajowych.

(dowód: akta kontroli str. 392-405)

Wykorzystanie dotacji podmiotowych na działalność statutową w latach 2011-2013 przedstawiało się następująco: 2.017,7 tys. zł w 2011 r., 2.030,1 tys. zł w 2012 r. i 1.517,2 tys. zł w 2013 r., co stanowiło odpowiednio 55,2%, 57,3% i 50,6% otrzymanych dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 868-870, 1768-1772)

Z tytułu realizacji umów zawartych z Zespołem „Mazowsze” w okresie styczeń 2011–czerwiec 2014 r. MTM poniósł koszty w łącznej wysokości 357,6 tys. zł, w tym: 18,0 tys. zł w 2011 r., 44,9 tys. zł w 2012 r., 182,9 tys. zł w 2013 r. oraz 111,8 tys. zł w 2014 r. (I półrocze). Największe koszty w badanym okresie generowały: 150,5 tys. zł - umowa dotycząca najmu pomieszczeń biurowych w budynku „Wawel” oraz 109,5 tys. zł - umowa na korzystanie z sali w Europejskim Centrum Matecznik Mazowsze.

(dowód: akta kontroli str. 804)

W latach 2011-2014 (I półrocze) zwiększały się koszty związane z zatrudnianiem na podstawie umów cywilnoprawnych pracowników artystycznych oraz pracowników obsługi

technicznej zatrudnionych w Zespole „Mazowsze”: 3,1 tys. zł w 2011 r., 115,2 tys. zł w 2012 r., 177,4 tys. zł w 2013 r., 96,4 tys. zł w 2014 r. (I półrocze), co stanowiło odpowiednio 0,1%, 2,6%, 4,3% i 5,3% kosztów działalności MTM.

Wzrost kosztów umów cywilnoprawnych zawieranych z pracownikami Zespołu „Mazowsze” w latach 2011-2014 był związany ze wzrostem liczby zawieranych umów (sześć umów w 2011 r., 280 umów w 2012 r., 521 umów w 2013 r. i 243 umowy w I półroczu 2014 r.).

Zwiększenie zatrudnienia pracowników Zespołu „Mazowsze” było wynikiem podpisania przez MTM we wrześniu 2012 r. umowy na korzystanie z sali Matecznika Mazowsze oraz ze zmianą siedziby MTM w czerwcu 2013 r. na budynek „Wawel” w Otrębusach należący do Zespołu „Mazowsze”.

(dowód: akta kontroli str. 781-784)

W kontrolowanym okresie MTM nie zaciągał pożyczek i kredytów.

(dowód: akta kontroli str. 435)

Rozliczenia dotacji podmiotowych otrzymanych na lata 2011-2013 były składane do Organizatora w terminach przez niego wskazanych.

Sprawozdania finansowe za lata 2011-2013 zostały sporządzone i przekazane do Organizatora w terminie określonym art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. w ciągu trzech miesięcy od dnia bilansowego.

(dowód: akta kontroli str. 281-300, 329-354, 365-388, 868-872)

Ustalone
nieprawidłowości

1. W 2011 r. MTM dokonał wydatku ze środków publicznych w łącznej kwocie 84,1 tys. zł z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego planem finansowym MTM, co było niezgodne z art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, stanowiącym, że wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

Przekroczenie dotyczyło kosztów: amortyzacji o 18,5 tys. zł; zużycia materiałów i energii o 40,9 tys. zł; remontów o 9,9 tys. zł; ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń o 12,9 tys. zł; podatków i opłat o 1,6 tys. zł; kosztów finansowych o 0,3 tys. zł.

Dyrektor MTM wyjaśnił, że wypłata środków została zaakceptowana, pomimo tego, że ich realizacja była przekroczeniem planu finansowego, gdyż kwoty te odpowiadały realnie poniesionym kosztom. Zwrócił także uwagę, że przyczyną zaistnienia błędów była zmiana na stanowisku głównego księgowego pod koniec 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 270-272, 279-280, 1814-1858)

2. Teatr nie dokonał zwrotu w terminie do 31 stycznia 2012 r. niewykorzystanej do 31 grudnia 2011 r. kwoty 39.589,15 zł dotacji podmiotowej na 2011 r. Było to niezgodne z art. 251 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, stanowiącym że dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku.

Dyrektor MTM wyjaśnił, że zgodnie z zasadami rachunkowości faktury dotyczące danego roku obrachunkowego są ujmowane w księgach rachunkowych tego roku bez względu na to, czy faktura została doręczona i zapłacona przed dniem 31 grudnia. Dlatego też faktury zostały uznane za możliwe do pokrycia ze środków, jakie jednostka posiadała w tym czasie. Ponadto Dyrektor zwrócił uwagę, że dzień 30 grudnia 2011 r. to był piątek, więc złożone dyspozycje bankowe mogły być fizycznie zrealizowane przez bank dopiero na początku następnego tygodnia, czyli w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1042, 1873-1874, 1883, 1903-1906, 1929, 2012-2046, 2166-2203)

3. Dyrektor MTM nie zapewnił zmiany planu finansowego, mimo zmniejszenia¹⁵ wysokości dotacji podmiotowej na 2013 r. o kwotę 157,7 tys. zł, tj. do wysokości 2.996,1 tys. zł. Stanowiło to naruszenie art. 52 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym zmiany w zakresie przychodów i kosztów, wymagają dokonania zmian w rocznym planie finansowym.

Dyrektor MTM wyjaśnił, że brak zmiany planu wynikał z niedopatrzenia.

(dowód: akta kontroli str. 356, 360-362, 1557-1558, 1814, 1857, 2088-2092)

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK MTM prawidłowo wykorzystał i rozliczył dotację celową z budżetu państwa, jednakże wystąpiły nieprawidłowości dotyczące wykorzystania dotacji podmiotowej od Organizatora.

W zakresie gospodarki finansowej Teatru stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- dokonaniu w 2011 r. wydatku ze środków publicznych w łącznej kwocie 84,1 tys. zł z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego planem finansowym MTM, co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych;
- niedokonaniu zwrotu do 31 stycznia 2012 r. niewykorzystanej w terminie do 31 grudnia 2011 r. kwoty 39.589,15 zł dotacji podmiotowej na 2011 r., czym naruszono art. 251 ust. 1 ustawy o finansach publicznych;
- zaniechaniu zmiany planu finansowego, mimo zmniejszenia dotacji podmiotowej na 2013 r., co stanowiło naruszenie art. 52 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

- 1) ponoszenie wydatków w wysokościach ustalonych w planie finansowym oraz dokonywanie jego zmian zgodnie z przyznanymi kwotami dotacji podmiotowych;
- 2) dokonanie zwrotu niewykorzystanej do 31 grudnia 2011 r. kwoty 39.589,15 zł dotacji podmiotowej na 2011 r. wraz z odsetkami;
- 3) dokonywanie terminowych wypłat wynagrodzeń z tytułu umów cywilnoprawnych;
- 4) dostosowanie struktury organizacyjnej do obowiązującego w Teatrze regulaminu organizacyjnego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

¹⁵ Uchwała nr 170/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwały budżetowej Województwa Mazowieckiego na 2013 rok.

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 10 grudnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor
Piotr Prokopczyk

.....
podpis

